

MANUSKRIPTSKRIVNING

- ØVELSE TIL UDSKOLINGEN

MANUSKRIPTET

Film er et visuelt medie. Men før filmen kan blive til, skal den først skrives.

Et manuskript er:

... filmens historie på skrift.

... en fælles reference for alle på filmholdet, så alle forstår, hvilken historie der skal fortælles – arkitekttegningen før man bygger huset.

Formen: Når man skriver et manuskript, skriver man kun **regi tekst** (*handlingen og det man kan se og høre i scenen*) og **replikker** (*det skuespillerne siger*).

Baggrundshistorie eller indre tanker som man aldrig hører i filmen, skrives ikke i et manuskript, da det vil blive for langt.

SCENER

Som hovedregel starter en scene et bestemt sted og slutter, når vi "klipper over" til et andet sted *eller* noget helt nyt sker.

Huskeregler for en scene:

- I hver scene skal der ske noget spændende, der driver jeres historie frem.
- Hver scene skal fortælle eller vise noget nyt, som de forrige scener ikke har.
- Hvis to scener fortæller eller viser det samme, bør I nok slette en af dem.
- Hvis en scene slet ikke fortæller noget, som fx en person der bare sidder og drikker noget vand, burde I også overveje, hvorfor den scene er vigtig for historien. Spørg jer selv: Kan vi fortælle mere om, hvem manden er? Hvorfor drikker han noget vand? Er det vigtigt eller kan vi fortælle noget mere om ham på en anden måde? Hvad hvis han fx drak øl og græd? Hvad ville det så fortælle om ham?

ØVELSE – HVILKE SCENER SKAL UD?

Her er en sceneinddeling på en film. Hvilke scener virker overflødige og/eller gentagende? Hvilke scener ville I slette?

1. Prinsen skal redde sin prinsesse fra en ond troldmand.
2. Han møder en hjælper, der kender vejen til troldmanden.
3. Prinsen og hjælperen er på vej til troldmanden.
4. De støder på nogle fjender. Hjælperen hjælper prinsen.

5. Prinsen og hjælperen går igen.
6. Prinsen og hjælperen køber nye sko.
7. De når til troldmandens hemmelige hule.
8. De kæmper mod troldmandens farlige søslange. De vinder over den.
9. Troldmanden truer med at slå prinsessen ihjel.
10. De vinder over troldmanden og prinsessen reddes.

Når I skal skrive jeres eget manuskript, kan I med fordel starte med at lave en sceneinddeling inden I skriver replikker. Sceneinddelingen er jeres films skelet, der hjælper jer med at holde fast i en struktur.

ØVELSE – BRUG AF REPLIKKER

Når man skriver sit manuskript, er replikker ofte vigtige for at hjælpe tilskueren med at forstå, det der sker i en scene.

Replikker kan:

- Forklare, hvis der er sket noget inden scenen, som tilskueren har brug for at vide, for at forstå, hvad der sker i scenen. Eksempelvis spørger en karakter en anden: "Var du sent oppe i går?" hvilket kan forklare, hvorfor karakteren ser træt ud.
- Fortælle noget om en karakters baggrundshistorie, som er vigtig for filmen.
- Sige noget om en karakter i måden denne taler fx gennem dialekt, ordvalg eller en følelse karakteren har (vred, trist, glad etc.).

Læs den lille dialog mellem en mor og datter.

Mor: Maria, jeg *har* sagt, at du skal rydde op på dit værelse.

Maria: Men mor, jeg gider ikke.

Mor: Du skal bare gøre som der bliver sagt!

Maria: Ej, hvor er du sindssygt nederen!

Spørgsmål:

- Ud fra replikkerne; hvad handler scenen så om?
- Hvordan er karaktererne? Deres humør? Deres attitude?
- Hvad bemærker I ved deres ordvalg? Hvordan kunne man ændre karaktererne ved at de sagde det samme på en anden måde?
- Hvad hvis man gav dem en bornholmsk dialekt? Ville det ændre noget?
- Hvad hvis man skrev, at Mor og Maria storsmiler? Hvordan virker scenen så?
- Kunne man skrive noget handling eller kropssprog der kunne understrege deres følelsesmæssige tilstand?

EKSPOSITION OG SUBTEKST

Når man skriver replikker, er der to ting man skal være opmærksom på: Eksposition og subtekst.

Eksposition betyder, at man fortæller information (fx "Jeg var til et vigtigt møde i dag" eller "Jeg føler ikke, du lytter til mig").

Show, don't tell: Det interessante er ofte i det, der ikke bliver sagt. En af faldgruberne ved eksposition, er, at man risikerer at fortælle for meget og gør scenen opstyltet og karaktererne utroværdige. Fx "Det er som om jeg har en mørk sky over mig. Jeg føler ikke, at jeg kan snakke med nogen og er bare trist hele dagen". I de fleste tilfælde, vil en replik som denne, virke unaturlig og uinteressant fordi personen blot siger sin tilstand højt. I stedet skal man overveje, hvordan man kan "vise replikken" fx gennem handling.

Det skaber troværdighed til scenen og karaktererne.

Subtekst er alt dét der ligger bag en karakters ord eller handling.

Et eksempel kunne være:

Replik: "Jeg var ude og handle i dag"

Subtekst: Jeg ordner alt her i hjemmet!

Eller:

Replik: "Jeg var ude og handle i dag"

Subtekst: Jeg er mere interessant end dig.

Øvelse: Læs igen dialogen mellem mor og datter på forrige side og overvej, hvad subteksten er til replikkerne.

ØVELSE – ANALYSE AF MANUSKRIFT

Læs denne korte filmscene og tal om spørgsmålene under teksten i en gruppe. Husk, der er ikke ét rigtigt svar.

Scene:

På Tommys værelse. Tommy sidder og læser en bog. Sofie kommer ind.

SOFIE

Hvor er jeg bare glad! Det er den første dag i sommerferien og om lidt kommer Farmor og tager os i sommerhus!

TOMMY

Farmor henter os lige om lidt og tager os i sommerhus. Vi skal bare bade og spise is hele dagen! Jeg glæder mig helt vildt! Jeg er ved at pakke min kuffert nu.

Tommy pakker sin kuffert. Sofie ser pludselig trist ud. Tommy kigger på hende.

TOMMY

Er der noget galt? Jeg kigger på dig og ser, at du ser meget trist ud.

SOFIE

Jeg er nervøs. Tror du vores kat Bella vil savne os?

TOMMY

Du skal ikke være nervøs. Bella hygger sig herhjemme med mor og far og vi ser hende jo igen når vi kommer hjem. Nu er jeg færdig med at pakke.

SOFIE

Skal vi så gå nedenunder med alle vores ting og vente på farmor?

TOMMY

Ja, nu går vi nedenunder med alle vores ting og venter på farmor.

De går ud af Tommys værelse.

Spørgsmål:

- Hvad synes I kan skæres væk i manuskriptet?
- Hvilke replikker er nødvendige at sige højt for at man forstår scenen?
- Kan man tilføje handling, noget karaktererne gør, for at fortælle mere om karaktererne?
- Kunne der være noget subtekst under nogle af replikkerne?
- Hvornår synes I, man fortæller for meget, og hvornår fortæller man for lidt?